

ÎNCHEIERE

12 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Balaur Victor și Balaur Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Balaur Natalia împotriva lui Balaur Victor și Balaur Ion cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, locului deschiderii succesiunii și recunoașterea dreptului de moștenitor în privința patrimoniului succesoral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2015 Balaur Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Balaur Victor și Balaur Ion cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, locului deschiderii succesiunii și recunoașterea dreptului de moștenitor în privința patrimoniului succesoral.

În motivarea acțiunii a menționat că, Balaur Andrei și Balaur Antonina au fost părinții pîrîților Balaur Victor și Balaur Ion, precum și a soțului reclamantei - Balaur Nicolae.

Relevă că, Balaur Andrei care a decedat la 27 iunie 1970 și Balaur Antonina au avut în proprietate comună casa de locuit cu două camere cu suprafața locativă de 30,3 m.p., suprafața totală de 39,5 m.p. și șopron amplasate pe terenul cu suprafața de 970 m.p. din or. Hîncești str. Serghei Lazo nr. 2.

Menționează că, Balaur Andrei a testat la 22 iunie 1970 averea sa succesorală fiilor săi Balaur Victor, Balaur Ion și Balaur Nicolae, astfel fiecăruia revenindu-le cîte 1/6 cotă-parte din imobilele nominalizate.

Notează că, la 31 iulie 2002 a decedat Balaur Antonina care nu a lăsat nici un testament și totodată nimeni nu a acceptat în termenul legal moștenirea lăsată, cu excepția lui Balaur Nicolae care a acceptat moștenirea lăsată de mama sa prin intrarea în posesie și administrarea bunurilor imobile menționate supra.

De asemenea, reclamanta invocă faptul că, după decesul soțului său, Balaur Nicolae

dînsa a devenit moștenitoarea averii succesorală rămasă după decesul primului, fiindu-i eliberat în acest sens certificatul de moștenitor legal în privința a 1/6 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale 5301204100, 530120410001 și 530120410002, adică asupra bunurilor imobile pe care Balaur Nicolae le-a moștenit anterior de la tatăl acestuia Balaur Andrei în baza testamentului, iar în ceea ce privește 1/2 cotă-parte pe care Balaur Nicolae a acceptat-o de la mama sa ca urmare a intrării în posesiunea patrimoniului succesoral nu a fost inclusă în certificatul de moștenitor deoarece a rămas înregistrată după Balaur Antonina, iar constatarea faptului acceptării succesiunii de către Balaur Nicolae în procedura notarială sau în procedura specială nu poate fi efectuată deoarece Balaur Victor și Balaur Ion pretind dreptul lor asupra părții din masa succesorală litigioasă.

Solicită constatarea faptului acceptării succesiunii de către Balaur Nicolae după decesul mamei sale Balaur Antonina și a locului deschiderii succesiunii ca fiind în or. Hîncești Republica Moldova, recunoașterea dreptului de moștenitor al reclamantei Balaur Natalia în privința patrimoniului succesoral rămas după decesul soțului Balaur Nicolae ce constituie 1/2 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale 5301204100, 530120410001 și 530120410002.

Prin hotărârea Judecătoriai Hîncești din 12 mai 2016 s-a admis parțial acțiunea, s-a constatat faptul acceptării succesiunii la 31 iulie 2002 de către Balaur Nicolae după decesul mamei/defunctei Balaur Antonina, s-a constatat locul deschiderii succesiunii la 31 iulie 2002 după decesul Antoninei Balaur, s-a respins ca nefondat capătul de cerere cu privire la recunoașterea dreptului de moștenitor a Nataliei Balaur în privința patrimoniului succesoral rămas după decesul soțului Balaur Nicolae, compus din 1/2 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale 2301204100, 530120410001 și 530120410002.

Prima instanță a reținut că, soțul reclamantei Balaur Nicolae a acceptat moștenirea lăsată de Balaur Antonina prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral (achitarea impozitelor, serviciilor comunale etc) și în acest sens, reclamanta devine la fel succesorul lui Balaur Nicolae prin manifestarea opțiunii succesorală – intrarea în posesie.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 s-a respins apelul declarat de Balaur Ion și Balaur Victor și s-a menținut hotărîrea Judecătoriai Hîncești din 12 mai 2016.

La data de 17 noiembrie 2016 Balaur Ion și Balaur Victor au depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare după competență.

În motivarea recursului au invocat că, termenul de acceptare a succesiunii în urma decesului Antoninei Balaur a fost omis de toți succesorii legali și consideră că urmează să moștenească cote-părți egale din averea succesorală lăsată de ultima.

Invocă faptul că, instanțele inferioare nu s-au pronunțat asupra acțiunii reconvenționale înaintată de recurenți.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră cererea de recurs ca fiind depusă în termen or, potrivit celor menționate în cerere se conchide că recurenții au luat cunoștință de decizia instanței de apel la 21 septembrie 2016 (f.d. 166) și au exercitat calea de atac la 17 noiembrie 2016 (f.d. 167).

Argumentele invocate în recurs precum că, termenul de acceptare a succesiunii în urma decesului Antoninei Balaur a fost omis de toți succesorii legali și consideră că urmează să moștenească cote-părți egale din averea succesorală lăsată de ultima nu pot fi reținute deoarece în speță s-a constatat că, moștenirea lăsată de prima a fost acceptată de Balaur Nicolae în termen, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral și pe cale de consecință de către reclamanta Balaur Natalia, astfel actele neîntrerupte de posesie și administrare generând efecte juridice corespunzătoare din momentul deschiderii succesiunii.

Totodată, este criticabilă afirmația recurenților care consideră omis termenul de acceptare a succesiunii însă solicită moștenirea părților egale din patrimoniul succesoral totodată calitatea de pârți în prezenta pricină le acordă dreptul de a obiecta în privința acțiunii formulate nu și apărarea pe cale judecătorească a dreptului pretins încălcat care putea

constitui obiect de examinare în eventualitatea aditerii spre examinare a acțiunii reconvenționale.

Nu pot fi reținute nici alegațiile recurenților precum că, instanțele inferioare nu s-au pronunțat în privința acțiunii reconvenționale or, la data de 12 mai 2016 a fost emisă încheierea Judecătorei Hîncești prin care s-a refuzat în primirea acțiunii reconvenționale înaintată de recurenți, raționamentele soluției date fiind reliefate consecvent în conținutul actului judecătoresc nominalizat.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenții nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Colegiul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Balaur Victor și Balaur Ion ca fiind inadmisibil în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Balaur Victor și Balaur Ion se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță